

WEB ILOVALAR – ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR DAVRINING ASOSI

ВЕБ-ПРИЛОЖЕНИЯ – ОСНОВА ЭПОХИ СОВРЕМЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

WEB APPLICATIONS – THE BASIS OF THE MODERN TECHNOLOGY ERA

Setmetov Anvarbek Nematjon o‘g‘li

anvarbeksn@gmail.com

Allaberganov Ruslanbek Baxrom o‘g‘li

ruslann2103@icloud.com

Saparbayev Umidjon Azamat o‘g‘li

saparbayevumidjon34@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada web ilovalarning zamonaviy hayotdagi o‘rni, ularning axborot texnologiyalari tizimidagi ahamiyati, foydalanuvchilarga taqdim etayotgan qulayliklari hamda iqtisodiyot, ta’lim va kundalik turmushdagi roli haqida so‘z yuritiladi.

Kalit so‘zlar: internet, texnologiya, dasturlash, foydalanuvchi, web ilova, axborot tizimi
Аннотация: В данной статье рассматривается роль веб-приложений в современной жизни, их значение в системе информационных технологий, удобства для пользователей, а также влияние на экономику, образование и повседневную жизнь.

Ключевые слова: интернет, технология, программирование, пользователь, веб-приложение, информационная система.

Annotation: This article examines the role of web applications in modern life, their importance in the information technology system, the convenience they provide to users, and their impact on the economy, education, and daily activities.

Keywords: internet, technology, programming, user, web application, information system.

Kirish

Bugungi kunda axborot texnologiyalari sohasida ro‘y berayotgan tezkor o‘zgarishlar inson faoliyatining barcha jabhalariga kirib bormoqda. Internet hayotimizning ajralmas qismiga aylangan, natijada web ilovalar bizga kundalik ishlarimizni soddalashtirishda, ma’lumot almashishda va onlayn xizmatlardan foydalanishda katta qulaylik yaratmoqda.

Web ilova — bu internet tarmog‘i orqali ishlovchi dasturiy mahsulot bo‘lib, foydalanuvchilar maxsus dastur o‘rnatmasdan, brauzer yordamida ulardan foydalanish

imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Bunday ilovalar zamonaviy raqamli transformatsiya jarayonlarining asosiy tarkibiy qismi hisoblanadi.

Asosiy qism

Web ilovalarning ahamiyati

Web ilovalar foydalanuvchilar uchun qulaylik, tezkorlik va ochiqlikni ta’minlaydi. Masalan, Gmail, YouTube, Google Docs, Telegram Web, Zoom kabi platformalar odamlarning muloqotini, ish faoliyatini va ta’lim jarayonlarini ancha soddalashtirdi.

Web ilovalar yordamida tashkilotlar o‘z xizmatlarini onlayn shaklda taqdim etadi, bu esa vaqt va resurslarni tejaydi. Ayniqsa, pandemiya davrida web ilovalarning roli yanada oshdi — masofaviy ta’lim, onlayn tibbiy maslahat va elektron savdo tizimlari hayotimizda muhim o‘rin egalladi.

Web ilovalar turlari

Web ilovalar bir nechta turga bo‘linadi:

1. Statik web ilovalar – foydalanuvchiga faqat ma’lumotni ko‘rsatadi (masalan, axborot saytlar).
2. Dinamik web ilovalar – foydalanuvchi bilan o‘zaro aloqa qiladi (masalan, ijtimoiy tarmoqlar).
3. Tijorat web ilovalari – onlayn do‘konlar va to‘lov tizimlari (masalan, Amazon, Click, Payme).
4. Korxona ichki tizimlari – ish jarayonlarini avtomatlashtiruvchi ilovalar (CRM, ERP tizimlar).

Bu turdagi web ilovalar foydalanuvchi talabiga mos holda ishlab chiqiladi va ma’lumotlar bazasi bilan doimiy aloqa o‘rnatadi.

Web ilovalar ishlab chiqish texnologiyalari

Web ilovalarni yaratishda frontend va backend texnologiyalar muhim rol o‘ynaydi. Frontend (tashqi qism) HTML, CSS, JavaScript yordamida tuziladi. Backend (ichki qism) esa PHP, Python (Django, Flask), Java yoki Node.js kabi dasturlash tillari yordamida amalga oshiriladi.

So‘nggi yillarda bulutli texnologiyalar va sun‘iy intellekt web ilovalar imkoniyatlarini yanada kengaytirdi. Masalan, foydalanuvchi ma’lumotlarini tahlil qilish, xavfsizlikni ta’minlash va tezkor xizmat ko‘rsatish uchun AI texnologiyalaridan keng foydalanilmoqda.

Web ilovalarning ijtimoiy va iqtisodiy ahamiyati

Web ilovalar nafaqat texnik qulaylik, balki ijtimoiy taraqqiyotga ham xizmat qiladi.

Masalan:

- Ta’lim sohasida – masofaviy o‘qitish (Moodle, Google Classroom);
- Biznesda – onlayn marketing va mijozlar bilan aloqa (CRM tizimlari);

- Tibbiyotda – onlayn yozilish va telemeditsina;
- Davlat xizmatlarida – e-gov, my.gov.uz kabi portallar.

Bu ilovalar orqali fuqarolar davlat va xususiy xizmatlardan tez va shaffof foydalanish imkoniyatiga ega bo‘lmoqda.

Xulosa:

Web ilovalar zamonaviy texnologiyalar davrining ajralmas qismi bo‘lib, inson hayotining barcha sohalariga chuqur kirib bormoqda. Ular ishlab chiqarishdan tortib, ta’lim, tibbiyot va davlat boshqaruvigacha bo‘lgan jarayonlarni soddalashtirmoqda.

Kelajakda web ilovalar sun’iy intellekt, bulutli hisoblash va katta ma’lumotlar texnologiyalari bilan yanada rivojlanib, insoniyat uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Shuning uchun bu yo‘nalishda malakali mutaxassislar tayyorlash va innovatsion g‘oyalarni amaliyotga joriy etish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi.
2. Tanenbaum A. S. “Computer Networks”. – Prentice Hall, 2020.
3. W3Schools Online Web Tutorials – <https://www.w3schools.com>
4. Mozilla Developer Network (MDN). – <https://developer.mozilla.org>
5. Mirziyoev Sh.M. “Yangi O‘zbekiston strategiyasi”. – Toshkent: O‘zbekiston, 2021.